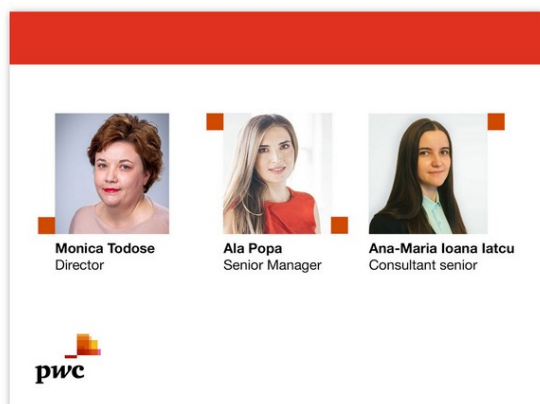

Care sunt provocările pentru companii și administrații fiscale în contextul adoptării unui impozit minim global?

Pe parcursul ultimilor ani, digitalizarea și noile tehnologii informaționale au crescut cu pași rapizi. Atât companiile cât și autoritățile fiscale trebuie să se adapteze noului context. Un prim demers de reglementare cu impact semnificativ din perspectiva implicațiilor fiscale pentru Statele Membre ale UE este adoptarea directivei privind asigurarea unui nivel minim global de impozitare a grupurilor de întreprinderi multinaționale și a grupurilor naționale de mari dimensiuni în Uniunea Europeană (Pilonul II).

Pentru companiile multinaționale va fi o adevărată provocare adaptarea sistemelor fiscale la noile reguli, în condițiile în care legislația (atât cea primară cât și secundară) va avea viteze diferite de implementare de la o jurisdicție la alta. De asemenea, din perspectiva sarcinilor de conformare, așteptările sunt să fie introduse noi declarații fiscale, deci să crească povara administrativă de conformare.

În practică, anticipăm că vor exista și dificultăți în alinierea politicilor contabile, dar și a politicilor de prețuri de transfer în cadrul grupurilor multinaționale care activează atât în jurisdicții fiscale care vor aplica regulile Pilonului II sau Pilonului I, cât și în jurisdicții care nu vor aplica aceste reguli.

Astfel, pentru a ține pasul cu schimbările din fiecare țară în care își desfășoară activitatea grupul va fi necesară o mai mare colaborare între departamentele financiare, fiscale, de prețuri de transfer, vamă etc., în scopul asigurării sinergiilor necesare pentru raportarea și stabilirea adecvată a bazelor de impunere individuale și consolidate, inclusiv reconcilierea situațiilor fiscale și financiare. De asemenea, va crește complexitatea în modul de calcul al impozitelor și taxelor atât la nivel de jurisdicție individuală, cât și la nivel consolidat, iar certificarea și predictibilitatea fiscală (la nivel de grup multinațional) vor depinde în mod cert de abilitatea companiilor de a se adapta în timp real la schimbările fiscale din fiecare jurisdicție în care activează.

Este pertinent, totodată, să se evalueze și dacă există posibile puncte de fricțiune dintre regulile Pilonului II și tratatele fiscale multilaterale sau bilaterale. Astfel, se poate pune întrebarea dacă regulile Pilon II intra sau nu în conflict cu prevederile tratatelor bilaterale atunci când este aplicat de statul UPE (Ultimate Parent Entity).

De asemenea, vor ține cont noile reguli, spre exemplu, de conceptul de entități separate (i.e.: sediul permanent), neperturbând astfel echilibrul alocării drepturilor de impozitare, așa cum sunt acestea convenite la acest moment între state, prin intermediul tratatelor fiscale bilaterale sau multilaterale? Din perspectiva autorităților fiscale, provocarea va fi în sensul analizării interacțiunii dintre prevederile Pilon II și tratatele multilaterale/bilaterale, pentru a stabili dacă noua abordare este sau nu aliniată cu abordarea comună acceptată la nivel de tratate fiscale.

Profitul sau pierderea joacă un rol important în calcularea taxei minime globale. Care sunt implicațiile din

perspectiva prețurilor de transfer?

Apreciem ca stabilirea unor politici viabile de prețuri de transfer și documentarea tranzacțiilor intragrup pe baze cât mai solide și stabile sunt esențiale pentru securizarea bazei impozabile și aplicarea regulilor Pilonului II. Orice ajustări de prețuri de transfer realizate de către autoritățile fiscale în diferite jurisdicții pot să genereze efecte de tip domino din perspectiva taxei globale calculate în contextul acestor reglementări recent introduse.

Cel mai probabil, noile prevederi legale vor consolida principiile din zona de prețuri de transfer, stabilizarea bazei impozabile prin documentarea tranzacțiilor intragrup pe considerente cât mai solide și sustenabile în context de control fiscal devenind esențială.

Anticipăm de asemenea ca noile reguli vor genera creșteri la nivelul disputelor internaționale (proceduri amiabile, controale multilaterale etc.), în contextul contestării în cadrul controalelor fiscale a modului de stabilire a bazei impozabile. Preocupările recente ale organizațiilor internaționale în speța ale Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) par să susțină această concluzie. Spre exemplu, recent OCDE a anunțat că, similar cu abordarea avută în cazul procedurilor amiabile, intenționează să implementeze un sistem de statistici pentru acordurile de preț în avans.

Mai mult, sub egida “*Enhancing Tax Certainty*” OCDE a emis recent (Februarie 2023) și îndrumări pentru gestionarea adecvată, atât la nivelul administrațiilor fiscale cât și la nivelul companiilor, a procedurilor amiabile dar și a acordurilor de preț în avans.

Aceste preocupări transmit faptul că mecanismele de conformare voluntară, în speța acordul de preț în avans bilateral devin instrumente de certificare și predictibilitate fiscală mult mai relevante decât în trecut. Aceasta, cu atât mai mult cu cât constatăm că tendința generală (manifestată la nivel de preocupări, legislații fiscale) este de creștere a transparenței fiscale, cel mai elocvent exemplu în acest sens fiind adoptarea directivei ce vizează publicarea de către companii a informațiilor aferente raportului de la țara la țară (Public CbCR).

În concluzie, așa cum anticipăm în titlul acestui articol, schimbarea devine noua normalitate iar abilitatea companiilor în a ține pasul cu noile schimbări va fi esențială în asigurarea predictibilității, certificării și stabilității fiscale.